

három óra van a magyar nyelv és irodalom tanítására; ezenfelül be van illesztve a tantervbe évfolyamonként heti egy-egy, összesen tehát heti három órai szemináriumi foglalkozás. Cél: a polgári iskolai tanárjelöltek teljes kiképzése a magyar nyelvnek és irodalomnak minden irányú ismeretében, hogy Magyarország jövőendő polgárságát erős magyarérzésű nemzedékké nevelhessék; de a képzésben nem hanyagolható el — a tanterv szerint — az a cél sem, hogy a jelöltek önálló, módszeres munkásság kifejtésére is ösztönzést nyerjenek s ilyen módon esetleg hozzájáruljanak egyrészt a nemzeti tudományok fejlesztéséhez, másrészt a polgári iskolai tanári kar színvonalának emeléséhez.

Szerző — a Pädagogium magyar irodalomtörténet-tanára — igen vonzó tájékoztatást nyújt a szeminárium felszereléséről (helyiségek, kézi könyvtár, szakfolyóiratok, előadó-terem, tanári és tanulói dolgozószobák), nagy könyvtáráról (3000 kötet jut a magyar nyelvre és irodalomra, 4000 kötet a rokon szakokra), szemléltető eszközeiről (hasonmások, arcképek, fényképek, szobrok, irodalomtörténeti térképek, grafikonok, régi könyvek, könyv nélkül megtanulandó versek kánona) és a szeminárium munkájáról. Az I. és II. évfolyam hallgatói félévenként fölváltva foglalkoznak irodalomtörténeti és nyelvtudományi kérdésekkel, a III. évfolyam hallgatói egész éven át az irodalomtörténet tanárának vezetése alatt dolgoznak. A hallgatók és a vezető tanár között állandó az érintkezés. A vezető tanár megtanítja hallgatóit arra, hogyan kell feldolgozni a kötelező olvasmányokat, hogyan kell hozzáfogni tudományos jellegű dolgozatok készítéséhez, mi az irodalomtörténeti dolgozás módszere, milyen szempontok szerint bírálандók a tudományos munkák.

Nem lehet eléggé dicsérni ez ügybuzgó, céltudatos s mindenestre eredményes munkásságot.

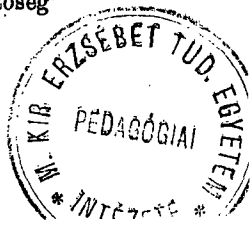
Pintér Jenő.

ÚJ KÖNYVEK.

A gyermeknevelés kis kátéja a magyar nép számára. A M. Gyermektan. Társaság megbizásából írta 16 szakíró. I. rész: Az ép testi-lelki képességű gyermekek nevelése. A M. Gy. T. füzetes vállalata, 3. f., Budapest [1913.], 8° 134 l., ára 1 kor., legalább 10 példányt rendelve 80 f.

A Keresztény Magvető I—XLVII. évfolyamának tárgymutatója és tartalomjegyzéke. A K. M. szerkesztőségének megbizásából összeállította dr. Borbély Ferenc. Kolozsvár, 1913., a szerkesztőség

41*

kiadása, n 8° 150 l., 4 kor. — Külön fejezet a nevelésről, oktatásról szóló cikkek jegyzéke, mely általános tárgyú, meg az unitárius egyház iskoláiról szóló dolgozatokat, utalásokat foglal magában. Nagy szükségünk volna a magyar nevelési irodalom összeállítására; ilyen részletek is hasznos szolgálatot tesznek s neveléstörténeti értékűek.

Az Országos Pædagógiai Könyvtár és Tanszermúzeum philosphiai és pædagógiai munkáinak betűsoros jegyzéke. Összeállították dr. *Vámgel Jenő* és dr. *Nagy Zsigmond*. Budapest, 1911—1913., 8° 509 l.

Az Országos Református Tanáregyesület Évkönyve az 1913/14. tanévre. Szerkesztette S. Szabó József egyesületi főjegyző. XII. évf., Debreczen 1913. n 8° 146 l. — *Dóczi I.* elnöki megnyitóján és hivatalos közleményeken kívül tartalma: *Kun B.*, Egyházi törvényeink és a tanárok, *Székely Gy.*, A modern pædagógia reformjai és a prot. iskolák, *S. Szabó J.*, A mai kor és a vallástanítás, *Nyáry B.*, A feltevés szerepe a tudományokban, különös tekintettel a középiskolai oktatásra.

Dósai Révész Margit dr., Az erkölcsi elmezsavar lélektani és gyógypædagógiai szempontból. Budapest, 1913. Ifj. Nágel Ottó biz. 90 fillér.

Elek Gyula, Tanító és tanítvány. Képek az iskolai nevelés köréből. 3. bőv. kiadás. Kolozsvár, 1913. Lepage Lajos biz., 8° 196 l., 3 kor.

Foerster Fr. W., Iskola és jellem. Adalékok az engedelmesség neveléséhez és az iskolai fegyelem átalakításához. Németből a X. kiadás szerint ford. Bellaagh Aladár. Budapest, 1913., Kostyál Jenő, n 8° 220 l., 6 kor.

Gillet Márton dr., A jellemnevelés. Magyarra ford. a friburgi «Hungaria.» Előszóval ellátta Kiss János dr. Budapest, 1913., Németh J. biz., 8° XII + 216 l., 2 kor. 50 fill.

Giordano Bruno párbeszédei az okról, elvről és egyről és a végtelenről, a világegyetemről és a világokról. Olaszból ford. s bevezető tanulmánnyal és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. *Szemere Samu*. Filozófiai Írók Társasága XXVII. Budapest, 1914., Franklin-Társ., n 8° LX + 267 l., 6 kor. 80 fill.

Kováts Alajos, Az ókori nevelés eszményei. Budapest, 1913., Kókai Lajos. 8° 67 l., 1 kor.

Martos Ágostné, Utmutató a német nyelvnek szemléltető módszer szerint való tanításához, különös tekintettel a polgári iskolákra. Budapest, 1913., szerző kiadása, n 8° 55 l. Németh J. biz. I kor. 60 fill.

Nógrády László dr., Az egyke-gyermek. A M. Gyermektan-Társ. füzetes vállalata, 8. f., Budapest, 1913., n 8° 40 l., 70 fill.

Pedagógiai Könyvtár. Szerkeszti *Kornis Gyula*. Kiadja a Kath. Középisk. Tanáregyesület. Budapest, 1913. I. *Az 1777-iki Ratio Educationis*. Ford., bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. *Friml Atadár*, n 8° 271 l., 6 kor. II. *Montaigne pedagógiai tanulmányai*. Ford., bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta *Birkás Géza*, n 8° 139 l., 3 kor. III. *Erasmus, A gyermekek nevelése, A tanulmányok módszere*. Ford., bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. *Péter János*, n 8° 129 l., 3 korona.

Posch Jenő, Játék, művészet és munka. Adalékok e három fogalom elhatárolásához. Kny. a M. Filozófiai Társaság Közleményeiből. Budapest, 1913., Ranschburg G. biz., n 8° 54 l., 1 kor.

Stankovits Szilárd, A testgyakorlás kézikönyve elemi és polgári iskolák számára. Tanítók és szülők használatára. 184 ábrával. A M. Athletikai Szövetség Könyvtára 5. Budapest, 1913., Rózsavölgyi és Társa, n 8° XIV + 256 l., kötve 5 kor.

Szabad Antal, A természet neveléstudományi jelentősége Rousseau-nál. Kolozsvár, 1912., Keszey Albert biz., n 8° 163 l., 2 kor.

Szalay Károly, Adalék a középiskolai oktatás reformjának kérdéséhez. Budapest, 1913., ifj. Nágel Ottó biz., n 8° 76 l., 1 kor.

Szitnyai Elek, A szellemi erők gyűjtése és pazarlása. Bpest, 1914., Franklin-Társ., n 8° 46 l., 1 kor. 20 fill.

Thomas, A nevelés a családban. (A szülők vétkei.) Ford., Holló Márton. Világkönyvtár, Budapest, 1913. Révai Testvérek. Ára 1 kor. 90 fill. — E mű elsősorban a francia szülőkhöz szól, de minden szülő nagy haszonnal forgathatja. Arra a súlyos és bonyolult kötelességre figyelmeztet, melyet házasságuk megkötésekor magukra vállaltak. Mindenféle fontoskodást kerülve, őszinte, keresetlen szavakkal tárja fel a szülők előtt azt az utat, melyen gyermekük testi, erkölcsi és szellemi nevelését a fogamzástól az önállóság eléréséig biztosíthatják. Közben fejezetenkint a francia szakirodalom legújabb műveire is felhívja figyelmünket. A fordítás — kisebb stílusbeli fogyatkozásait leszámítva — élvezhető. Pogány József irt hozzá bevezetést. *Szóts Gyula*.

Újabb adattár a vargyasi Daniel-család történetéhez. Kiadja vargyasi id. báró Daniel Gábor. Szerkesztette *Kelemen Lajos*, Kolozsvár, 1913. n 8° XI + 428. Ára 7 kor. — A kötetben foglalt 208 levél és okirat között néhány használható adattal szolgál a főúri nevelés történetéhez; az egész pedig — mint általában a családi adattárak — egy-egy korszak neveléstörténetében a háttér megrajzolásához nyújt segítséget. Az ily kötetek szerkeztői becses szolgálatot tennének művelődésünk történetének, ha az illető családnak mintegy belső történetét megírnák: hogyan fejlődött, öröklődött a család tagjainak gondolkodása.